

Milí čtenáři!

Tak už je to více než tři měsíce od doby, kdy jsem se Vám ozvala s posledním dopisem. Možná, že si někteří z Vás už třeba i mysleli, že jsem se vrátila, že mě to tu najednou přestalo bavit nebo toho na mě zkrátka bylo už moc. Tak to tedy ne! To ani v nejmenším; stále mě to tu baví a myslím, že hned tak nepřestane!

I když ... je to náročné, to nepopírám.

Ráda bych začala zápisem z deníku ze dne 28. května: Je to záprah. Poslední dovolená byla začátkem dubna, kdy jsem se byla podívat v Tapalpě. Pak jsme vlastně ještě měli volno 1. a 2. května, to jsem si trochu odpočinula. A pak celý měsíc zabíračka, tedy alespoň pro mě. Během května jsem si několik odpolední nemohla oddychnout, neboť holky nešly do školy; důvody byly různé – slavil se Den učitelů, byla technická přestávka atp. O sobotách jsme jezdili na fotbalová utkání, takže jsem ani nemohla pravidelně chodit na výtvarný kurz. Snad bude červen trochu klidnější. A fakt už je horko, doslova se potím „jak vrata vod chliva“, a lepší to nebude, musíme trpělivě čekat na déšť. Snad přijde již brzy. Dnes odpoledne ve čtvrt na čtyři jsem se blaženě natáhla na postel, předtím samozřejmě pro jistotu ještě nařídila budík, abych nezmeškala vyzvedávání holek ze školy, a po deseti minutách, kdy už jsem pomaloučku přicházela k bráně do říše snů, mi zazvonil mobil a Ruth se mě otázala, zda bych mohla vyzvednout ze školy devítiletou Maru, že prý je jí špatně. Tak jsem si opláchla obličej studenou vodou, obula sandály a běžela do školy. Ruth mi potom sice řekla, že podle jejího názoru to Mara jen předstírá, ale těžko říct; zkrátka takhle to tu chodí a my, co tu pracujeme, musíme být neustále připraveni na všechno. I tak mě to tady baví a neměnila bych!

No, ten červen, co pak následoval, nebyl o nic méně náročný. Jak se blížil konec školního roku, děti byly čím dál tím víc neposedné, nesoustředěné, neklidné a tak, což se ovšem dá pochopit. ☺

Ve čtvrtek 28. června bylo připraveno speciální odpoledne pro rodiče a další příbuzné dětí ve škole, kam chodí naše holky z prvního stupně. Jednalo se o folklorní tanečky; holky měly na sobě pestrobarevné sukně, halenky a ve vlasech květy. Kluci byli oblečeni do kalhot a košilí, na hlavách klobouky. Moc se jim to povedlo, přišlo mi to i takové hezké jako rozloučení s Cynthií, která se následujícího dne s námi všemi objala a odjela domů, do Nogales (stát Sonora, v severním Mexiku). Hotové slzavé údolí, a tohle mě čeká za necelé tři měsíce také! Jedna z mála věcí, které fakt nemám ráda, jsou právě takovéhle akce, kdy všichni brečí, přitom vlastně ani není pro to důvod, neboť díky dnešním technologiím lidé mohou být spolu stále v kontaktu, pokud tedy o to opravdu stojí. Není to žádné loučení jako v příběhu o Malém Princí, který se musel vrátit na svoji planetu, a ačkoliv to často vypadá, že já z jiné planety jsem, překvapivě tomu tak není, a tím pádem ta vzdálenost mezi Prahou a Colimou nikdy nebude nepřekonatelná, nehledě na to, že u mě je možné úplně všechno a nemůžu proto ani zcela vyloučit, že se časem třeba natrvalo přestěhuji do Mexika.

Pardon, trochu jsem odbočila. Takže po červnu, jak už to tak obvykle bývá, přišel červenec. To byl měsíc opět nabitý událostmi. Prvních pár dní jsem strávila na setkání salesiánských

dobrovolníků v Tlaquepaque (město těsně přiléhající ke Guadalajaře ve státě Jalisco). Tam jsem poznala spoustu mladých lidí, kteří se právě chystali na dobrovolnou službu v délce jednoho měsíce, půl roku i celého roku. Setkání se zúčastnili i někteří ex-dobrovolníci, mezi něž jsem byla zahrnuta také. Původně bylo plánováno, že pojedou i Cynthia, ale ta měla tou dobou už jiné (studijní) povinnosti.

Akce celkově byla zajímavá. V rámci příprav dobrovolníků (u Salesiánů v ČR kurz trvá deset měsíců, v Mexiku šest dní) jsem společně s ostatními navštívila tamější oratoř, dále sociálně vyloučenou lokalitu, kde žijí ti nejchudší z Guadalajary, a také azylový dům pro migranty, kde jsme strávili celé odpoledne, ovšem musela jsem si zcela upřímně přiznat, že to by nebyla práce pro mě. Myslela jsem si o sobě, že jako dobrovolnice bych byla schopna dělat cokoli, že jakkoliv pomáhat lidem by mě bavilo, nicméně tam se mi moc nelíbilo. Bylo tam dost horko, musela jsem se společně s ostatními dobrovolníky přehrabovat v záplavách darovaného oblečení a třídít věci, které teoreticky ještě mohly posloužit. Darované boty, které jsem skládala do přihrádek, děsivě páchly. Personál byl milý, i když na mě působili dojmem „stále ve střehu“. Vlastně většina pracujících tam jsou ženy, a naopak drtivá většina těch, co si přichází pro pomoc a podporu, jsou muži. Je to různé – Mexičané, Kolumbijci, Guatemalci. Převážně ti, co se chtějí dostat do USA a cestují na nákladním vlaku, jemuž se přezdívá La Bestia, neboť ošklivě poznamenal už mnoho lidských osudů.

Ze setkání dobrovolníků jsem se musela vrátit předčasně, nechtěla jsem si totiž nechat ujít první přijímání několika holek a kluků z našeho domova; tato akce se konala v našem kostelíku, zasvěceném sv. Jeronýmu Emiliani, patronovi sirotků a opuštěné mládeže.

V pondělí 16. července v dětském domově v Colimě začaly letní kurzy, které trvaly tři týdny. Jednalo se o letní prázdninový program VAFEJE 2018 (VAcaciones FELices con JEsús aneb Veselé prázdniny s Ježíšem) a v porovnání s tím loňským mi připadal celkově vydařenější; minulý rok to připomínalo více školu – děti ve skupinkách byly víceméně celý den zavřené v učebnách. Letos to bylo jinak: v dopoledních hodinách všechny děti vždy měly program na hřištích v oratoři DOSA, pak přijely na oběd. Po jídle pokaždé následoval úklid, potom chvilka k odpočinku u televize a ve čtyři hodiny odpoledne nástup na hřišti, kde si dobrovolníci Jany, Paola, Choco, Aaron, Blanca a Dany rozdělili děti (ve skupinkách podle tříd) a realizovali s nimi předem připravené aktivity. Do programu byly zařazené třeba salesiánské hry, osmisměrky a vybarvování pro ty nejmenší a pro ty větší například procvičování malé a velké násobilky pomocí loterie. Dále také hodiny ekologie (děti zasadily kukuřici a fazole a vyráběly zvířátka z nápojových kartonů od mléka) a ruční práce (učily se vyplétat *atrapasueños* – indiánské lapače snů).

Na závěr jsme je vzali na tři dny pod stan; tam, kde jsme byli koncem února, na ranč pod sopkou. Pro nás dospěláky to bylo poměrně náročné, uhlídat takovou kupu dětí a mládeže, našťástí všichni se chovali celkem ukázněně a nikdo neutpěl žádnou újmu na zdraví. No, ačkoliv vlastně ano; naši spoludobrovolnici Blancu kousnul do nohy německý ovčák, když jsme se vraceli od jezera. Snášela to tedy dost statečně, fakt jsem ji obdivovala, dokonce byla schopná dělat si z toho ještě srandu! Majitelka psa jí tvrdila, že to zvíře je klidné a nekouše. Nechci si ani představovat, jak by to bývalo dopadlo, kdyby byl ten pes kousl některé z dětí, z nichž těm nejmenším, co na tábor jely, bylo sedm let. Ale jinak fajn, užili jsme si to, i když občas přšelo a scházela nám naše kuchařka Linda.

Z tábora jsme se vrátili ve čtvrtek 9. srpna a já jsem se hned následující den vydala na cestu směr San Luis Potosí. Autobusem to trvalo celou noc; přesně 8,5 hodiny. Ubytování jsem měla domluvené u Isabel a její rodiny. Isabel v Colimě strávila měsíc jako dobrovolnice v oratoři, a když jsem se dozvěděla, že žije ve městě San Luis Potosí, které se nachází ve stejnojmenném mexickém státě, rozhodla jsem se, že ji poprosím o ubytování. Neměla s tím nejmenší problém, stejně jako ostatní Mexičané, které jsem v uplynulém roce požádala o několikadenní „azyl“ v jejich domovech, ta pohostinnost a velkorysost mě nepřestává fascinovat, je to super!! Takže jsme společně navštívily centrum a místo, které by se dalo popsat jako Výstaviště spojené s Matějskou poutí, kde mě naprosto nadchl pavilon, v němž se prodávaly řemeslné výrobky typické pro tu oblast (ponča, deky, šperky, přírodní kosmetika, kožené zboží, dřevěné výrobky, káva, sladkosti). Isabel a její rodiče mě také vzali s sebou na výlet do městečka Cerro de San Pedro, kde se těžilo (a těží dodnes, i když už v mnohem menší míře) zlato, stříbro a měď. Na další výlety s nimi už bohužel nebyla příležitost, neboť v pondělí všichni museli do práce a do školy (ano, vyučování tu začíná už v polovině srpna!). Tak jsem se v pondělí brzy ráno vydala na cestu sama a tím začalo mé čtyřdenní dobrodružství. Bylo to moc prima a vždycky na to budu ráda vzpomínat. Pokusím se to pokud možno ve stručnosti popsat.

Takže navštívila jsem vodopády Tamasopo, dále Sótano de las Huahuas (propast, v níž hnízdí několik druhů ptáků, jejichž celkový počet se odhaduje v řádech tisíců), městečka Aquismon a Xilitla a surrealistickou zahradu architekta Edwarda Jamese. Měla jsem štěstí na dobré lidi, ačkoliv nepopírám, že se našli i jedinci, kteří si vážně mysleli, že jsem bohatá turistka z USA, ha ha, a chtěli mě na cenách dost natáhnout; nicméně já se nezlobím, zkrátka museli to zkusit. Jinak pro upřesnění: všechna výše uvedená místa se nachází na východě mexického státu San Luis Potosí, v regionu známém jako „La Huasteca Potosina“. Odtud jsem pak jela autobusem do města León (stát Guanajuato), a cesta to byla daleká a dlouhá; musela jsem přejet prakticky celý stát Querétaro, nacházející se mezi státy San Luis Potosí a Guanajuato; cesta trvala 10 hodin, nicméně byl to super zážitek, neboť jsme jeli přes hory a výhledy byly nádherné! Napadlo mě, že by byla paráda sjet si to na kole, člověk by skoro ani nemusel šlapat, jen by si užíval tu krásu okolo.

V Leónu jsem se ubytovala v domě mé kamarádky Lupity a její rodiny. Lupita pracovala jako dobrovolnice v salesiánské komunitě v Ciudad Juárez, současně s českými dobrovolníky Annou a Martinem; poznaly jsme se loni v listopadu na setkání salesiánských dobrovolníků v Monterrey. Shodou okolností Lupita pracovala jedno léto i v dětském domově v Colimě. S její rodinou jsem navštívila horu Cubilete, na jejímž vrcholku se nachází kostel s velikánskou sochou Ježíše Krista (trochu to připomíná slavnou Ježíšovu sochu v Rio de Janeiro) a město Guanajuato, které se díky své atmosféře a jedinečnosti pyšní titulem „*pueblo mágico*“, který přísluší dalším 110 mexickým městům a městečkám.

Další kamarád (jmenuje se Jonathan, ale nikdo mu neřekne jinak než Choco), s nímž jsem se seznámila letos v létě, když přijel pracovat jako dobrovolník do našeho dětského domova, mě provedl centrem Leónu. Svou atmosférou a architekturou mi dost připomínalo město v centrální části Španělska. Zašli jsme i do jednoho baru na *pulque* (alkoholický nápoj, jež se vyrábí kvašením šťávy z agáve). Ještě štěstí, že jsme si pro začátek objednali jen jednu sklenici (bylo toho asi 250 ml), protože mně to nechutnalo. Naštěstí Choco *pulque* přímo

zbožňuje, tak to vypil za mě. Hlavním důvodem, proč mi to nezachutnalo, podle mě byl fakt, že *pulque* je zkrátka zkvašená šťáva s velmi výraznou chutí a vůní kvasinek; přirovnala bych tento nápoj k přezrálému burčáku, chuťově i vzhledově. V tom baru měli *pulque* také s příchutí banánu, jahody atd., ale to už mi připadalo jako dost velká divočina. Zase tak odvážná nejsem, což mi připomnělo mimochodem, že jsem se ještě neodhodlala k ochutnání dalšího typicky mexického alkoholického nápoje, kterým je *michelada*, stručně popsáno pivo smíchané s rajčatovým džusem a s dalšími (tajuplnými) ingrediencemi; podává se vždy bez pěny. Tak třeba se ještě odvážím; mám na to téměř tři měsíce, než z Mexika definitivně odjedu. To jsem ovšem opět odbočila od původního tématu.

Takže zpátky do Leónu. Bylo tam fajn, strávila jsem tam příjemné čtyři dny. Do Colimy jsem se vrátila v pondělí 20. srpna, v pět hodin ráno. Ten den už začala škola, takže jsem přijela rovnou do práce; v 7:30 dorazily děti a já tam stála připravená, abych je mohla přivítat, ale po noci strávené v autobuse jsem měla spíše chuť jít se zavrtat do pelíšku a nevystřčit nos celý den.

Jinak celkový počet dětí je 17 holek + 29 kluků, méně než loni. Odešlo nám docela dost dětí a přišly nové. Také přišli tři noví mexičtí dobrovolníci: Daniel (Guadalajara), Xochi (Ciudad Juárez) a Leslie (Guadalajara); jsou moc fajn.

Potěšující je skutečnost, že některé děti už nezahájily nový školní rok v našem domově jednoduše proto, že jejich rodiny již nemají potřebu umístit je sem, neboť se jim zkrátka začalo dařit lépe a jsou schopni vše zvládnout sami. Mám samozřejmě radost, i když pochopitelně nemůžu popřít, že mi dost chybí.

Mějte se všichni pěkně a děkujte za každý nový den, na světě je krásně.

Z Colimy všechny zdraví Kamila.